

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักศึกษาพยาบาล เป็นองค์ประกอบสำคัญในระบบการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ (จินตนา ยูนิพันธ์ , 2527) ผู้สอนจะดำเนินการสอนได้ดี และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจ ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน , 2524) โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้สอน ได้ทราบลักษณะหรือรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งมีหลายแบบแตกต่างกัน ก็จะเป็นการเอื้อต่อการเรียน การสอนยิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย ดังที่ นอร์ทริดจ์ (Nortridge , 1992) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลแต่ละคนชอบรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน จึง เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้สอนจะต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือดังที่ สุรวงศ์ โค้วตระกูล (2536) ได้ อธิบายให้เห็นว่าผู้เรียนมีความแตกต่างกันในวิธีการเรียน บางคนเรียนรู้ได้ดี ถ้ามีการกำหนดเวลาที่ แน่นนอน (time pressure) แต่บางคนชอบอิสระ จะเรียนรู้ได้ดีต่อเมื่อการเรียนรู้อิสระที่เป็นอิสระ และผ่อนคลาย บางคนเรียนได้ดีถ้าทำงานเป็นกลุ่ม บางคนชอบทำงานคนเดียว เป็นต้น ซึ่งเด็กเกอร์ (Decker , 1983 อ้างถึงใน Keane, 1993) เชื่อว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ ที่ตนชอบจะทำให้เกิดผลดีตามมา คือ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาต่างๆ ต่อการเรียนรู้และต่อสถาบันการศึกษา ฉะนั้นสถาบันการศึกษา จึงต้องรับผิดชอบที่จะจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมทางการเรียนโดยคำนึงถึงรูปแบบ การเรียนของผู้เรียนซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละคน และผู้เรียนเองก็ต้องรับผิดชอบ ที่จะใช้ข้อมูลทาง การเรียน ซึ่งทางสถาบันการศึกษาได้จัดไว้ให้ มาเป็นองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนด้วย เช่นกัน (Nortridge , 1992)

แต่กระนั้นก็ดี ยังมีผู้เรียนบางกลุ่มที่ประสบกับปัญหาในการเรียน อาจเป็นเพราะการเรียน การสอนในระดับอุดมศึกษานั้น ผู้เรียนต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัญหาในการเรียนจึงขึ้นอยู่กับ ความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนเป็นหลัก (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน , 2524) และจากลักษณะการเรียน การสอนทางพยาบาลศาสตร์ที่เป็นการเรียนทางด้านวิชาชีพ ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไป ในแต่ละชั้นปีและมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องฝึกในสถานการณ์จริง จึงทำให้นักศึกษา พยาบาล ต้องปรับตัวต่อลักษณะการเรียนที่แตกต่างไปจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ที่เรียนตาม คำบอกของครูผู้สอนในชั้นเรียน นอกจากนี้ ภูมิหลังหรือพื้นเพเดิมของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นอย่าง

บิดา-มารดา รายได้รวมของครอบครัว ภูมิสำเนา ก็เป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักศึกษาด้วย (วิลารวรรณ พันธุ์พฤษ และ สุนันท์ สัจจวงษ์พนา , 2535)

เมื่อพิจารณาถึง จำนวนนักศึกษาพยาบาลที่มีปัญหาทางด้าน การเรียน ทำให้ตก ออกและ เรียนช้ากว่ากำหนด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 - 2539 พบว่า มีจำนวนมากถึงร้อยละ 25.86 , 44.12 , 26.14 และ 29.27 ตามลำดับ (สำนักทะเบียนและบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ) นับว่าเป็น สถิติที่ค่อนข้างสูง จากการศึกษาของ ดันน์และไพรซ์ (Dunn & Price , 1989 อ้างถึงใน Caldwell & Ginther , 1996) พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่ประสบปัญหาทางการเรียนทำให้ต้องลาออกกลางคัน เนื่องจากมีรูปแบบการเรียนที่ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการสอนของอาจารย์และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักศึกษาสามารถทำได้ดีขึ้นได้ โดยผู้สอนต้องเตรียมการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนของ นักศึกษา ฉะนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้สอนควรจะได้ทราบลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน หรือวิธีการ เรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียนดีขึ้นและหาวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีรูปแบบ การเรียนแตกต่างกันดังกล่าว อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียนได้มากที่สุด

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงสนใจที่จะศึกษาว่านักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ แมคคอร์มิค มีรูปแบบการเรียนเป็นอย่างไร เพื่อจะได้นำข้อมูลมาเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจส่งผลช่วยลดอัตรา สูญเปล่าทางการศึกษาลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค
2. เปรียบเทียบรูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามระดับชั้นปี ภูมิสำเนา สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม) อาชีพของบิดามารดา และรายได้รวมของครอบครัว

คำถามในการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค เป็นรูปแบบใด

2. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล เมื่อจำแนกตามระดับชั้นปี ภูมิภาค ลัทธิ ผลทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม) อาชีพของบิดามารดาและรายได้รวมของครอบครัว เป็นรูปแบบใด แตกต่างกันหรือไม่

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เมคคอร์มิก ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาพยาบาล	หมายถึง	ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะพยาบาลศาสตร์เมคคอร์มิก มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2540
ระดับชั้นปี	หมายถึง	ชั้นปีที่นักศึกษาพยาบาลกำลังศึกษาอยู่ แบ่งเป็นชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยสะสม)	หมายถึง	ผลการเรียนทางภาคทฤษฎีและภาคฝึกปฏิบัติทั้งหมดของนักศึกษาพยาบาล ตั้งแต่แรกเข้าศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์เมคคอร์มิก มหาวิทยาลัยพายัพ จนถึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540
รูปแบบการเรียนรู้ (Learning styles)	หมายถึง	ลักษณะและวิธีการเรียนที่นักศึกษาแต่ละคนชอบใช้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สามารถค้นหาได้ แบ่งออกเป็น 6 แบบ ตามการแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ของกราช่า และไรซ์แมนน์ (Grasha & Reichmann) คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. แบบอิสระ (Independent) 2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) 3. แบบร่วมมือ (Collaborative)

4. แบบพึ่งพา (Dependent)

5. แบบแข่งขัน (Competitive)

6. แบบมีส่วนร่วม (Participant)

ลักษณะและวิธีการเรียนของแต่ละแบบได้กล่าวไว้ในบทที่ 2

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ในการวางแผนและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้นักศึกษามีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการพิจารณาจัดแบบการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแบบการเรียนของนักศึกษาให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น